

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

15.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 20-го Февраля — 1845 — Wilno. WTOREK, 20-go Lutego.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 15 Февраля.

Высочайшими Грамотами, 1-го Января, Всемилостивѣе пожалованы Кавалерами ордена Св. Александра Невскаго, Сенаторъ, Тайный Совѣтникъ *Вацуро*, и ордена Св. Анны 1-й степени, Статсъ-Секретарь, Тайный Совѣтникъ *Гофманъ*.

— Таврическому Гражданскому Губернатору, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Рославцу*, Всемилостивѣе повелѣно быть Херсонскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ, а Военному Губернатору города Херсона и Херсонскому Гражданскому Губернатору, Генераль-Маіору *Пестелю*, Таврическимъ Гражданскимъ Губернаторомъ.

— Высочайшимъ Приказомъ, 5-го Февраля, назначены Командирами Бригадъ: Командиры бывшихъ Бригадъ 23-й Пѣхотной Дивизіи: 1-й, Генераль-Маіоръ *Горскій*, 3-й Бригады Грузинскихъ Линейныхъ Баталіоновъ; 2-й, Генераль-Маіоръ *Масловскій*, 1-й Бригады 23-й Пѣхотной Дивизіи; 3-й, Генераль-Маіоръ *Домети*, 2-й Бригады той же Дивизіи.

— Высочайшими Именными Указами, въ 21-й день минувшаго Декабря Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ данными, Всемилостивѣе пожалованы Кавалерами ордена Св. Георгія 4-й степени, въ числѣ прочихъ нижеслѣдующіе чиновники, — за двадцати пяти-лѣтнюю безпорочную въ офицерскихъ чинахъ службу: Подполковники: состоящій по особымъ порученіямъ при Виленскомъ Военномъ, Гродненскомъ, Минскомъ и Ковенскомъ Генераль-Губернаторѣ, числящійся по Арміи Иванъ *Жидинскій*; исправляющій должность Помощника Окружнаго Генерала 9-го Округа Отдѣльнаго Корпуса Внутренней Стражи, состоящій по Арміи Александръ *Ольшескій*; Командиръ Новогеоргіевской Инженерной Команды, Полевой Инженеръ Николай *Рыдзевскій*; и Оберъ Вагенмейстеръ Гренадерскаго Корпуса, 7-й Фурштатской Бригады Мартынъ *Рогальскій*.

— Въ Высочайшемъ Указѣ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данномъ Правительствующему Сенату, 14-го Декабря изображено:

„Въ видахъ лучшаго устройства Евреевъ, собственной ихъ пользы соответственнаго, признали Мы нужнымъ, изданное въ 1839 году Положеніе о коробочномъ съ нихъ сборѣ, подвергнуть пересмотру и ближайшему съ мѣстными свѣдѣніями соображенію.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 15-go Lutego.

Przez Najwyższe Dyplomata, 1-go Stycznia, Najlaskawiej mianowani Kawalerami: Orderu Św. Alexandra Newskiego, Senator Radzca Tajny *Wacenko*, i Orderu Św. Anny 1-jej klasy, Sekretarz Stanu, Radzca Tajny *Hofman*.

— Taurykiem Cywilnemu Gubernatorowi, Rzeczywistemu Radzcy Stanu *Roslawcowi*, Najlaskawiej rozkazano bydz Chersonskim Cywilnym Gubernatorem, Wojennemu zaś Gubernatorowi miasta Chersonu i Chersonskiemu Cywilnemu Gubernatorowi, Jenerał-Majorowi *Pestelowi*, Taurykiem Cywilnym Gubernatorem.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 5-go Lutego, mianowani Dowódcami Brygad: Dowódcy byłych Brygad 23-jej Dywizyi Pieszzej: 1-jej, Jenerał-Major *Górski*, 3-jej Brygady Gruzyjskich Liniiowych Batalionów; 2-jej, Jenerał-Major *Masłowski*, 1-jej Brygady 23-jej Dywizyi Pieszzej; 3-jej, Jenerał-Major *Dometi*, 2-jej Brygady tejże Dywizyi.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, dane w dniu 31-ego zeszłego Grudnia do Kapituły Rossyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, Najlaskawiej mianowani Kawalerami Orderu Św. Jerzego 4-jej klasy, za dwódziesięcioletnią nienaganną służbę w rangach oficerskich, w liczbie innych następujący urzędnicy: Podpółkownicy: zostający do szczególnych poleceń przy Wileńskim Wojennym, Grodzieńskim, Mińskim i Kowilńskim Jenerał-Gubernatorze, liczący się w Armii Jan *Zyliński*; Sprawujący obowiązek Pomocznika Okręgowego Jenerala 9-ego Okręgu Oddzielnego Korpusu Wewnętrznej Straży, liczący się w Armii Alexander *Olszewski*; Dowódca Nowogeorгіевskiej Komenady Inżynierji, Polowy Inżynier Mikołaj *Rydzewski*, i Wielki Obozny 7-jej Pociągowej Brygady Korpusu Grenadierów Marcin *Rogalski*.

— W Najwyższym Ukazie, z własnoręcznym Jego CESARSKIEJ MOŚCI podpisem, do Rządzącego Senatowi, w dniu 14-ego Grudnia wydanym, wyrażono:

„W widokach lepszego urządzenia Żydów, odpowiednego własnym ich pożytkom, uznaliśmy rzeczą potrzebną, wydaną w 1839 roku Ustawę o Krobczanym z nich poborze na nowo przejrzeć i podług najbliższych miejscowych wiadomości rozważyć.

„Вслѣдствіе сего, утвердивъ нынѣ исправлен-
ное и дополненное Положеніе объ упомянутомъ сборѣ,
въ Государственномъ Совѣтѣ разсмотрѣнное, и
препровождая оное въ Правительствующій Сенатъ,
повелѣваемъ: къ приведенію сего Положенія въ испол-
неніе сдѣлать надлежащее распоряженіе.“

Сообщаемъ извлеченіе изъ Высочайше утверж-
деннаго 1-го Января Положенія объ управленіи жен-
скими учебными заведеніями. Сіи заведенія имѣютъ
счастіе состоять подъ личнымъ Высочайшимъ по-
кровительствомъ Ея Императорскаго Величества Го-
сударыни Императрицы. Главное управленіе ими
ввѣряется Совѣту, который называется: Главный
Совѣтъ женскихъ учебныхъ заведеній. Заведенія,
подвѣдомственныя Главному Совѣту, раздѣляются:
на Санктпетербургскія, Московскія и Губернскія.
Санктпетербургскія: А. Принадлежащія къ учреж-
деніямъ Императрицы Маріи: 1) Воспитательное Обще-
ство Благородныхъ Дѣвицъ, 2) Александровское Учили-
ще, 3) Училище ордена Св. Екатерины, 4) Пав-
ловскій Институтъ, 5) Сиротскій Институтъ Импе-
раторскаго Воспитательнаго Дома, 6) Александрин-
скій Сиротскій Домъ, 7) Училища солдатскихъ до-
черей полковъ Лейб-Гвардіи N. 1-го и 2-го, 8)
Училище Глухонемыхъ, 9) Повивальное Училище.—
Б. Состоящія подъ непосредственнымъ покровитель-
ствомъ Государыни Императрицы Александры Ѳеодо-
ровны: 10) Патриотическій Институтъ, 11) Домъ
Трудолюбія.— *Московскія*: А. Принадлежащія къ
учрежденіямъ Императрицы Маріи: 12) Училище ор-
дена Св. Екатерины, 13) Александровское Училище
14) Сиротскій Институтъ Московскаго Воспитатель-
наго Дома, 15) Малолѣтнее отдѣленіе того же Дома,
16) Александринскій Сиротскій Институтъ, 17) По-
вивальный Институтъ.— Б. Состоящія подъ непо-
средственнымъ покровительствомъ Государыни Им-
ператрицы Александры Ѳеодоровны: 18) Домъ Тру-
долобія. *Губернскія*: А. Принадлежащія къ учреж-
деніямъ Императрицы Маріи: 19) Харьковскій Ин-
ститутъ благородныхъ дѣвицъ, 20) Одесскій Инсти-
тутъ благородныхъ дѣвицъ, 21) Одесское Городское
Училище, 22) Казанскій-Родіоновскій Институтъ бла-
городныхъ дѣвицъ, 23) Кіевскій Институтъ благо-
родныхъ дѣвицъ, 24) Кіевское Училище бѣдныхъ
дѣвицъ Графини Левашевой, 25) Вѣлостокскій Ин-
ститутъ благородныхъ дѣвицъ, 26) Александринскій
Институтъ воспитанія дѣвицъ въ Пулавахъ, 27) Мо-
гилевскій Институтъ благородныхъ дѣвицъ (по от-
крытіи), 28) Закавказскій дѣвичій Институтъ, 29)
Дѣвичій Институтъ Восточной Сибири (по открытіи),
30) Астраханскій Институтъ для воспитанія дѣвицъ,
31) Николаевское и 32) Севастопольское Училища
для дочерей нижнихъ морскихъ служителей Черно-
морскаго Флота, 33) Оренбургское дѣвичье учили-
ще.— Б. Состоящія подъ непосредственнымъ покро-
вительствомъ Государыни Императрицы Александры
Ѳеодоровны: 34) Полтавскій Институтъ благородныхъ
дѣвицъ, 35) Александринскій Институтъ благород-
ныхъ дѣвицъ въ Тамбовѣ, 36) Симбирскій Домъ Тру-
долобія.— Главный Совѣтъ женскихъ учебныхъ за-
веденій управляетъ С. Петербургскими и губернскими
заведеніями, посредствомъ мѣстныхъ Совѣтовъ
или другихъ начальствъ, при заведеніяхъ сихъ у-
чрежденныхъ; а для управленія Московскими за-
веденіями, открываεται въ Москвѣ Отдѣленіе Главнаго
Совѣта.— Главный Совѣтъ женскихъ учебныхъ за-
веденій состоитъ подъ непосредственными Высочай-
шими повелѣніями Ихъ Императорскихъ Величествъ.
Сей Совѣтъ составляютъ Предсѣдатель и Члены.
Число Членовъ Главнаго Совѣта не ограничивается.
Статсъ-Секретарь, Управляющій IV Отдѣленіемъ
Собственной Ея Императорскаго Величества Канцел-
ляріи, есть Непремѣнный Членъ Главнаго Совѣта.
Въ засѣданія Главнаго Совѣта, когда встрѣтятся на-
добно, приглашаются, для совѣщаній, начальницы
заведеній, а для объясненій, инспекторы классовъ,
правители хозяйственной части, архитекторы и дру-
гія должностныя лица, въ вѣдѣніи коихъ находятся
какія либо части заведенія. Московское Отдѣленіе
состоитъ изъ членовъ Главнаго Совѣта, имѣющихъ
пробываніе въ Москвѣ. Одинъ изъ членовъ сихъ,
по Высочайшему назначенію, предсѣдательствуетъ въ
собраніи Отдѣленія. Въ случаѣ отсутствія его, или
болѣзни, старшій по немъ членъ заступаетъ его мѣ-
сто. Московскому Отдѣленію Главнаго Совѣта под-
чиняются изъ исчисленныхъ учреждений всѣ заведе-

„Въ skutek tego, utwierdziwszy teraz poprawioną i
uzupełnioną Ustawę o rzeczonym poborze, w Radzie Pań-
stwa rozpatrzoną, i przesyłając ją do Rzadzacego Senatu,
Rozkazujemy: dla przyprowadzenia téj Ustawy do skutku,
uczynić należyte rozporządzenie.“

Уdzielamy wyciąg z Najwyżej zatwierdzonej w dniu
1-m Stycznia r. b. ustawy o zarządzie zakładami naukowemi
żeńskimi. Zakłady te mają szczęście zostawać pod
osobistą Najwyższą opieką NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ JEJ
MOŚCI Główny ich zarząd porucza się Radzie, zwanéj:
Radą Główną zakładów naukowych żeńskich. Zakłady,
podwładne Radzie Głównéj, dzielą się: na Petersburgskie,
Moskiewskie i Gubernialne. *Petersburgskie*: A. Należące
do instytucyj CESARZOWEJ MARYI: 1) Towarzystwo wychowa-
wania panien szlachealnych; 2) Szkoła Alexandrowska; 3)
Szkoła orderu św. Katarzyny; 4) Instytut Pawłowski; 5)
Instytut sierocy CESARSKIEGO Do mu wychowania; 6) Dom
sierocy Alexandryński; 7) Szkoły córek żołnierskich pół-
ków Lejb-Gwardyj N. 1 i 2; 8) Szkoła Głuchoniemych;
9) Szkoła akuszeryjna.— B. Zostające pod bezpośrednią
opieką NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ ALEXANDRY TEODORÓWNY:
10) Instytut Patriotyczny; 11) Dom pracy.— *Moskiew-
skie*: A. Należące do instytucyj CESARZOWEJ MARYI: 12)
Szkoła orderu św. Katarzyny; 13) Szkoła Alexandrowska;
14) Instytut sierocy Moskiewskiego Domu wychowania;
15) Oddział małoletni tegoż domu; 16) Instytut sierocy
Alexandryński; 17) Instytut położniczy.— B. Zostające
pod bezpośrednią opieką NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ ALE-
XANDRY TEODORÓWNY: 18) Dom pracy.— *Gubernialne*: A.
Należące do instytucyj CESARZOWEJ MARYI: 19) Instytut
szlachealnych panien w Charkowie; 20) Instytut szlache-
alnych panien w Odessie; 21) Szkoła miejska Odesska; 22)
Instytut szlachealnych panien Rodjonowski w Kazaniu, 23)
Instytut szlachealnych panien w Kijowie; 24) Szkoła dla
ubogich panien w Kijowie Hrabiny Lewaszew; 25) Insty-
tut szlachealnych panien w Białym Stoku; 26) Instytut
Alexandryński wychowania panien w Puławach; 27) In-
stytut szlachealnych panien w Mohilewie (po otwarciu);
28) Instytut paniński Zakaukaski; 29) Instytut paniński
Syberyi wschodniej (po otwarciu); 30) Instytut wychowa-
nia panien w Astrachaniu; 31) Szkoła dla córek niższych
rang służby morskiej Floty Czarnomorskiej, w Nikołaje-
wie; 32) także szkoła w Sewastopolu; 33) Szkoła paniń-
ska w Orenburgu.— B. Zostające pod bezpośrednią opieką
NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ ALEXANDRY TEODORÓWNY: 34)
Instytut panien szlachealnych w Połtawie; 35) Alexan-
dryński Instytut panien szlachealnych w Tambowie; 36)
Sibirski dom pracy.— Rada Główna zakładów naukowych
żeńskich zarządza zakładami Petersburgskimi i guber-
nialnymi, za pośrednictwem Rad miejscowych lub innych
zwierzchnictw, przy zakładach ustanowionych; a dla za-
rządu zakładów Moskiewskich, otwiera się w Moskwie wy-
dział Rady Głównéj.— Rada Główna zakładów naukowych
żeńskich zostaje pod pośrednictwem Najwyższemi rozka-
zami Ich CESARSKIEJ MOŚCI. Radę tę składają: Prezes i
Członkowie. Liczba Członków Rady Głównéj nie jest o-
graniczoną. Sekretarz Stanu, zarządzający IV Wydziałem
Własnej Jego CESARSKIEJ MOŚCI Kancellaryi, jest statym
Członkiem Rady Głównéj. Na posiedzenia Rady Głównéj,
gdy się zdarzy potrzeba, wzywane są do narad Przełożone
zakładów, a dla objaśnień, inspektorowie klass, zarządzający
częścią ekonomiczną, budownicowie i inne osoby, zawi-
adujące jakąkolwiek częścią zakładu. Wydział Moskiewski
składa się z członków Rady Głównéj, mieszkających w
Moskwie. Jeden z tych członków, podług Najwyższego
wyznaczenia, prezyduje na posiedzeniu Wydziału. W
razie jego nieobecności, lub słabości, starszy z kolei po
nim członek miejsce jego zastępuje. Moskiewskiego Wy-
działu Rady Głównéj podwładnymi są wszystkie z wyżej
wymienionych zakłady, znajdujące się w Moskwie. Bezpo-
średnie zarządzanie zakładami naukowemi porucza się miej-
scowym przy nich Radom. Prezes i członkowie Rad miej-
scowych zatwierdzani są przez JEJ CESARSKĄ MOŚĆ.

вія, въ Москвѣ находяціяся. Непосредственное управление женскими учебными заведеніями возлагается на мѣстные при нихъ Совѣты. Предсѣдатель и члены мѣстныхъ Совѣтовъ утверждаются Ея Императорскимъ Величествомъ.

8-го Февраля, Главнокомандующій Дѣйствующею Армією, Генераль-Фельдмаршалъ Князь Варшавскій Графъ Паскевичъ Эриванскій, прибылъ сюда изъ Варшавы.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 9 Февраля.

Въ газетѣ *Vien public*, издаваемой въ Маконѣ, г-нъ Ламартинъ пишетъ слѣдующее о теперешнемъ министерскомъ переломѣ: „Такъ какъ министерство гр. Моле не можетъ теперь состояться, то оппозиція имѣла въ виду министерство Тьера. Сія соединенная оппозиція, составляетъ правда, превосходное большинство, однакоже безъ содѣйствія консервативной партіи не можетъ никому представить рѣшительнаго перевѣса. Но между консервативною партією и министерствомъ Г. Тьера лежитъ, какъ пропасть, 1840 й годъ! Г. Одиллонъ-Барро не хочетъ, а Г. Тьеръ не можетъ войти въ составъ кабинета; вотъ настоящее положеніе. Большинство колеблется и неопредѣляется, ибо не можетъ перейти въ другія руки. Г. Гизо чѣмъ согрѣшилъ тѣмъ и наказанъ: онъ есть и долженъ быть министромъ по неволѣ. Нѣтъ сомнѣнія, что онъ хотѣлъ бы уступить, желалъ бы даже пасть, но не можетъ. Роковая необходимость заставляетъ его остаться при кормилѣ правленія, котораго онъ нѣкогда такъ усиленно желалъ, что не колебался прибѣгнуть даже къ противозаконному пути (коалиціи), чтобы скорѣе достигнуть цѣли. Наконецъ, достигнувъ, встрѣтилъ одавѣ затрудненія, а теперь и отступити не можетъ. Кто съ трудомъ взберется на гору, тому трудно спустится. Мы не радуемся этому, но жалѣемъ объ немъ. Затруднительное положеніе знаменитыхъ мужей, только въ посредственности возбуждаетъ злародованіе.

— Подтверждается извѣстіе, что французское и англійское правительства соединились съ Бразилією, на счетъ прекращенія войны, продолжающейся между республиками: Буэнос-Айресъ и Монтевидео. Напароходъ, на коемъ находится назначенный въ Буэнос-Айресъ, англійскій повѣренный въ дѣлахъ, Г. Услей, имѣется также къ диктатору Розасу приглашеніе, чтобы отъ немедленно отозвалъ какъ армейскій корпусъ, осаждающій Монтевидео со стороны суши, такъ равно и флотъ, блокирующій гавань сего города. Если бы Розасъ отказался отъ сего приглашенія, то находяціяся на рѣкѣ Лаплатѣ бразильскіе, французскіе и англійскіе военные корабли, имѣютъ овладѣть флотомъ диктатора и занять островъ Мартинъ-Гарсія, служащій ключемъ для судоходства по рѣкамъ: Парана и Уругваю, весьма важнымъ для внутренней торговли, и, сверхъ сего, имѣютъ быть блокируемы городъ Буэнос-Айресъ и другія гавани этой республики.

— Подтверждается извѣстіе, что Австрія, посредствомъ графа Дитрихштейна, потребовала европейской интервенціи въ пользу Сирійскихъ христіанъ. Извѣстно, что трактатъ четвернаго союза 1840 года уничтожилъ владычество Мегмеда-Али въ Сиріи и былъ причиною настоящей анархіи, и вмѣстѣ того что австрійскій фрегатъ участвовалъ въ разрушеніи Сень-Жанъ д'Акрской крѣпости,

— Въ одной изъ парижскихъ газетъ сообщаютъ: На совѣщаніяхъ, имѣющихся происходить въ будущемъ Маѣ, надъ Рейномъ, между Королемъ прусскимъ и княземъ Меттернихомъ, въ числѣ нѣсколькихъ другихъ важныхъ предметовъ, будутъ также договариваться о признаніи великими державами испанскаго правительства.

— Городъ Нантъ сооружаетъ въ честь генерала Камбронна памятникъ, на коемъ изображены будутъ слова: „Гвардія умираетъ, но не сдается.“ Потомки генерала Мишеля протестуютъ противъ этого, утверждая, что этотъ геройскій отвѣтъ принадлежитъ ихъ предку, и подали прошеніе къ министру внутреннихъ дѣлъ, съ тѣмъ, чтобы оный воспрепятствовалъ сей надписи. Графъ Дюшатель долженъ спро-

Дня 8 го Lutego, Głównodowodzący Czynną Armią, Jenerał Feldmarszałek Xiążę Warszawski Hrabia Pa-skiewicz-Erywański, przybył tu z Warszawy.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, 9 lutego.

W dzienniku *Bien Public*, wydawanym w Macon, P. Lamartine pisze o teraźniejszym przesileniu ministeryalnym: „Gdy ministerstwo Molé nie może mieć miejsca, ministerstwo przeto Thiersa było ostatnim wyrazem opozycji. Ta połączona opozycja tworzy wprawdzie przemogającą większość, jednakże, bez współdziałania stronnictwa konserwacyjnego, nikomu dać większości nie może. Ale między stronnictwem konserwacyjnym a ministerstwem Thiersa, leży jak przepaść rok 1840! P. Odillon Barrot nie chce, P. Thiers nie może wejść do gabinetu; oto jest teraźniejsze położenie. Większość jest chwiejąca się i niepewna, gdyż nie może przejść w inne ręce. P. Guizot przez co zgrzeszył tѣm jest ukarany: jest i musi być Ministrem mimo swęj woli. Niezawodnie chciałby ustąpić; życzy nawet aby upadł, ale nie może. Nieprzeczona konieczność zmusza go pozostać przy sterze, którego niegdys tak pragnął, że się nie wahał użyć dróg nieprawnych (koalicji), aby dojść co rychlej do celu. Dashedlży, spotkał same trudności, a teraz odejść nie może. Kto się trudno wedrze na górę, temu trudniej jeszcze zejść na dół. Nie cieszymy się z tego, lecz go żalujemy. Trudności znakomitych mężów, w miernościach tylko obudzają przekorną radość.“

— Potwierdza się, że rząd francuzki i angielski połączyły się z Brezylją, w celu ukończenia wojny trwającej między Rzeczamipospolitemi Buenos-Ayres i Montevideo. Parostatek wiozący na swym pokładzie do Buenos-Ayres nowego Pełnomocnika angielskiego, pana Ouseley, wiozie zarazem Dyktatorowi Rosas formalne wezwanie, aby odwołał natychmiast tak korpus armii oblegający Montevideo od strony lądu, jako i flotę blokującą port tegoż miasta. Gdyby Rosas wzbraniał się tego uczynić, wtedy znajdujące się na rzecce La Plata wojenne okręty brezyljskie, francuzkie i angielskie, mają zabrać flotę Dyktatora i opanować wyspę Martin Garcia, będącą kluczem do żeglugi na rzekach Parana i Uruguay, bardzo ważnych dla handlu wewnętrznego, a nadto ma bydz blokowane miasto Buenos-Ayres i inne porty tѣj Rzeczypospolitej.

— Potwierdza się wiadomość, że Austria za pośrednictwem Hr Dietrichstein zażądała interwencyi Europejskiej na korzyść Chrześcian syryjskich. Wiadomo, że traktat poczwornego przymierza z roku 1840 obalił panowanie Mehmeda-Alego w Syrii i sprowadził ter żuiejszą anarchię, i że fregata austryacka miała udział w zburzeniu twierdzy św. Jana z Akry.

— Jedna z gazet paryzkich donosi: Na konferencyi mającej się odbyć w przyszłym Maju nad Renem, pomiędzy Królem pruskim i Xięciem Metternichem, w liczbie kilku innych ważnych przedmiotów, ma także być mowa o uznaniu rządu hiszpańskiego przez wielkie mocarstwa.

— Miasto Nantes stawia dla Jenerala Cambronne pomnik, na którym mają być wyrte słowa: „Gwardya umiera ale się nie poddaje.“ Potomkowie Jenerala Michel protestują przeciw temu napisowi, twierząc, że ta bohaterska odpowiedź do niego należy, i weszli z prośbą do Ministra spraw wewnętrznych, aby jego wyrzyciu przeszkodzić. Hr. Duchatel będzie musiał w tym względzie zasięgnąć wiadomości od Ministra wojny, którego wszakże zdanie nie jest

силь обь этомъ предметѣ у военнаго министра, мнѣніе коего несомнительно; онъ за нѣсколько времени передъ симъ, въ жару рѣчи, произнесъ, что слова Камбронна самъ слышалъ.

— Въ *Algemeine Zeitung* напечатано: Piemontская газета недавно сообщила проектъ на счетъ соединенія Адриатическаго моря съ Средизимнымъ, посредствомъ канала. Проектъ этотъ, одобренный многими знатоками, составленъ графомъ Маркетти Томаси-ди-Рьети, извѣстнымъ механикомъ. Онъ намѣренъ соединить Эзино, Кіаско и Тибръ посредствомъ канала въ Гоббіоскихъ горахъ. Этотъ каналъ, глубиною въ 8 футовъ, шириною въ 50, и длиною въ 25 итальянскихъ миль, требуетъ пяти мѣсяцевъ времени, для своего исполненія.

10 Февраля.

Сегодня въ палатѣ депутатовъ предсѣдательствовалъ г-нъ Дюфоръ. Министръ публичныхъ работъ представилъ прежде всего три проекта постановленій о назначеніи ему кредитовъ на сумму 94 милл. фр., для окончанія разныхъ работъ по вѣдомству путей сообщенія, и перестройки зданій разныхъ присутственныхъ мѣстъ. Потомъ министръ финансовъ внесъ новый проектъ о сахарѣ внутренняго произведенія, а военный министръ объявилъ Королевское постановленіе, коимъ, согласно желанію г-на Вильмена, отменяется предложеніе о назначеніи пенсін его дѣтямъ. Наконецъ г-нъ Дювержье де Гораннъ представилъ и объявлялъ свой проектъ о порядкѣ собиранія голосовъ. Министръ внутреннихъ дѣлъ объявилъ отъ имени правительства, что онъ ненамѣренъ противиться сему проекту, но предлагаетъ назначить особую комиссію для разсмотрѣнія этого предмета. Палата согласилась на предложеніе министра, который вслѣдъ за симъ представилъ, при глубокой тишинѣ, проектъ постановленія о тайныхъ расходахъ. Требуемая сумма простирается, по прежнему, до милліона фр. Сумма эта едва достаточна для удовлетворенія потребностей, по одной лишь службѣ. Определеніе оной кабинетъ будетъ считать, по обыкновенію, доказательствомъ довѣрія палаты (Ропоть на лѣвой сторонѣ, удовольствіе въ центрѣ). „Я не имѣю надобности—сказалъ министръ,—приводить на память разогласія въ мнѣніяхъ, обнаружившагося при утвержденіи адреса. Если бы мужи, управляющіе государствомъ, послѣдовали тогда единственно своему желанію, тотчасъ передали бы бремя государственныхъ дѣлъ другимъ; но они должны были преимущественно повиноваться гласу своего долга, народной пользы и положенія партій. (Удовольствіе въ центрѣ). Сверхъ того, министерство раздѣляетъ мнѣніе, что въ этой палатѣ находится дѣйствительное большинство, которое положило поддерживать честную и истинно свободную политику кабинета; ту политику, которая распространила внутри всѣ начала народнаго благоденствія, извѣтъ же побѣдила величайшія затрудненія въ Греціи и на Вотокѣ, и сохранила миръ и союзъ съ Англіею. Отъ палаты теперь будетъ зависеть, поддѣржать этотъ миръ и благоденствіе или переимѣнить, настоящую политику правительства.“ — Эти слова министра произвели большое движеніе въ палатѣ.

— Депутатъ департамента верхней Гаронны, полковникъ Леспинасъ, представилъ въ канцелярію президента палаты проектъ относительно уплаты кавалерамъ Почетнаго Легіона, причитающихся по сему ордену денегъ. Въ проектѣ семь требуется, чтобы канцлеру этого ордена предоставлено было право выпустить на 10 милліоновъ трехпроцентныхъ облигацій, вѣ чтобы облигаціи сіи—употребить на уплату жалованья находящимся въ живыхъ кавалерамъ, офицерамъ командорамъ ордена, кои представляютъ надлежащія доказательства о полученіи онаго во время нахождения въ дѣйствительной службѣ. Относительно прочихъ кавалеровъ этого ордена, послѣдуетъ особое постановленіе. Уплата по симъ облигаціямъ имѣеть быть произведена посредствомъ тиража, съ 1850 по 1855 годъ; процентъ же на оныя будетъ считаться со дня обнародованія закона.

— Изъ Орана, отъ 25-го Января, увѣдомляютъ, что Ага племени Бени-Амеръ и четверо другихъ предводителей, изблеченные въ сношеніяхъ съ Абд-эль-Кадеромъ, доставлены подъ стражею въ этотъ городъ. По приказанію генерала Бело, они будутъ сосланы на островъ св. Маргариты, куда прежде того отправлены были, по распоряженію генерала Каваньяка, пять начальниковъ племени Уледъ-Сиди-Ули

вапливѣмъ, gdyż nieco dawniej w zapale mowy wyrzekł był, że słowa Cambronna sam słyszał.

— W *Algemeine-Zeitung* czytamy: Gazeta Piemontska donosiła przed niejakim czasem o projekcie połączenia morza Adryatyckiego z morzem Śródziemnem, za pośrednictwem kanału. Projekt ten uznany za dobry przez wielu znawców jest pomysłu Hr. Marchetti Tomasi di Rieti, sławnego mechanika. Chce on połączyć Esino, Chiasco i Tyber przez kanał w górach Gabbio. Ten kanał głęboki na 8 stóp, szeroki 50, a długi 25 mil włoskich, potrzebowalby 5 miesięcy czasu do swego wykonania.

Dnia 10 lutego.

W Izbie Deputowanych przyzował dzisiaj P. Dufore. Naprzód Minister robót publicznych przedstawił trzy projekta do praw, w których żąda udzielenia mu kredytu w ogóle 94 milionów franków, na ukończenie wielkich dróg komunikacyjnych, oraz przebudowanie gmachów, w których się mieszczą władze rządowe. Dalej Minister skarbu wniósł w miejsce dawniejszego nowy projekt o cukrze krajowym, a Minister wojny oświadczył, że Król, postanowieniem swoim, cofa, stosownie do wyrażonego życzenia P. Villemain, projekt względem udzielenia pensji jego dzieciom. W końcu P. Duvergier de Hauranne wprowadził i rozwijał swój wniosek o zmianie sposobu głosowania. Minister spraw wewnętrznych oświadczył w imieniu rządu, że nie myśli opierać się temu projektowi, chce jednak, aby poprzednio wyznaczono komisją specjalną dla zbadania tego przedmiotu. Izba zgodziła się na wniosek Ministra, który następnie, wśród głębokiej ciszy, przedstawił projekt do prawa o wydatkach tajnych. Żądana summa wynosi, jak przedtém milion franków. Summa ta wystarcza zaledwo na potrzeby służby. Uchwale jej gabinet uważać będzie, jak zwykle, za dowód zaufania Izby. (Szmer na Lewej Stronie, zadowolenie w Środku). „Nie potrzebuję—rzekł dalej Minister—przypominać różności zdań, jaka się objawiła przy uchwale adresu. Gdyby mężowie, stojący u steru rządu, słuchali wtedy tylko swęj chęci, byłiby zaraz zdali na drugich ciężar interesów publicznych; ale musieli się przede wszystkim radzić głosu swęj powinności, interesu monarchii i położenia stronnictw. (Zadowolenie w Środku). Prócz tego ministerstwo jest tego zdania, że w tej Izbie znajduje się istotna większość, która postanowiła wspierać zaszczytną i prawdziwie liberalną politykę gabinetu; politykę, która rozwinęła wewnątrz wszystkie zarody pomysłności krajowej, zewnątrz zaś pokonała największe trudności w Grecyi i na Wschodzie, i utrzymała pokój i przymierze z Anglią. Od Izby teraz zależeć będzie, aby ten pokój i tę pomysłność utrzymać, lub też dotychczasową politykę rządu odmienić.“ — Słowa te Ministra sprawiły wielkie poruszenie w Izbie.

— Półkownik Lespinaße, Deputowany wyższej Garonny, złożył w biurze Prezesa Izby projekt tyczący się wypłaty zaległości za order Legii Honorowej. Żąda on w tym projekcie, aby Wielki Kanclerz tego orderu, został upoważniony do wydania certyfikatów trzy-procentowych, w ilości 10 milionów, które mają być użyte, jako żołą dla żyjących kawalerów, oficerów i komandorów, którzy dowiodą, że otrzymali order, zostając w wojskowej czynnej służbie. Co do innych członków orderu, ma być wydane osobne stosowne postanowienie. Papiery te mają być płacone za pośrednictwem losowania od 1850 do 1855 roku, a procent mają przynosić od czasu ogłoszenia prawa.

— Z Oranu donoszą pod niem 25-m stycznia, że Aга pokolenia Beni-Amer, i czterej inni naczelnicy, przekonani o tajemne porozumiewanie się z Abd el Kaderem, zostali uwięzieni i zaprowadzeni do Oranu. Z rozkazu Jenerała Bedeau mają oni być przewiezieni na wyspę św. Małgorzaty, dokąd Jeneral Cavaignac odesłał już poprzednio 5 naczelników pokolenia Uled S di Uli, za to, iż namawiali swych ziomek do przejścia na ziemię Marokkańską.

за подущение своих соплеменников къ переходу въ Мароккскія владѣнія.

— На слѣдующей недѣлѣ представлени будутъ палатамъ проекты слѣдующихъ желѣзныхъ дорогъ: Сѣверной, Парижско-Лионской и Лионо-Авионской. Составилась коммисія, съ основнымъ капиталомъ въ 12 милл. фр., для построения желѣзной дороги изъ Парижа въ Диеппъ; другая коммисія, имѣющая 65 милл. фр., намѣрена строить желѣзную дорогу изъ Невера въ Клермонъ и въ Роаннъ; сверхъ того, третья компанія, съ 63 милл. фр., предпринимаетъ постройку дороги изъ Дижона въ Мюльгаузенъ. Общество французско-англійскихъ акціонеровъ, для постройки желѣзной дороги изъ Бордо въ Сетъ, учредило уже свое правленіе.

— Полиція усердно занимается освобожденіемъ столицы отъ шаекъ воровъ, кои со своей стороны не перестаютъ производить новыхъ грабительствъ. На дняхъ отрядъ муниципальной гвардіи окружилъ вѣрругъ два питейные заводы на Тампльскомъ бульварѣ, содержимые оба какимъ-то Пикардомъ, гдѣ арестовавъ около 200 подозрительныхъ лицъ, отвелъ ихъ подъ сильнымъ прикрытіемъ въ тюрьму.

11 Февраля.

Гдѣчь министра внутреннихъ дѣлъ, произнесенная въ палатѣ депутатовъ при предложеніи проекта закона о тайныхъ расходахъ, составляетъ сегодня главный предметъ разсужденій разныхъ журналовъ. Министерскіе журналы, какъ самую рѣчь такъ и упомянутый проектъ, считаютъ брошеною кабинетомъ перчаткою; и вызываютъ смѣло оппозицію къ борьбѣ. Въ *Journal des Débats* пишутъ между прочимъ слѣдующее: „Несмотря на то, что при утвержденіи адреса большинство было на сторонѣ министровъ; большинство это однакоже не рѣшило удовлетворительно кабинетнаго вопроса. Министры должны убѣдиться изъ баллотировки, при коей большинство составило не болѣе 8-ми голосовъ,—была ли она только дѣломъ случая, или имѣла въ виду правила министерской политики? Проектъ закона о тайныхъ издержкахъ долженъ рѣшить это сомнѣніе; и если попытка произойдетъ противъ министерства, то члены его, какъ мы увѣрены, тотчасъ удалятся; ибо невозможно управлять при большинствѣ только 8-ми голосовъ. Въ продолженіе послѣднихъ двухъ недѣль, палата и министерство, оппозиція и консервативная партія, находились въ состояніи сомнѣнія и перелома, коему опредѣленіе о тайныхъ расходахъ, должно непременно положить какой либо конецъ. Мы надѣемся на побѣду. Консервативная партія снова соединила свои силы. Вспышка журналовъ Г. Тьера, и угрозы Г. Билляоля, только уменьшили ихъ ряды. Партія эта не откажетъ въ своемъ содѣйствіи кабинету, который остался только потому, чтобы поддержать ея правила. Отнынѣ кабинетъ и консервативная партія должны вмѣстѣ побѣдить или погнубить.“ Разсматривая эту только статью, *Constitutionnel* не можетъ скрыть своей радости оттого, что министерство само сознается въ понесенномъ ударѣ, объявляя, что оно тотчасъ уступило бы при послѣдней баллотировкѣ, если бы слѣдовало только собственнымъ своимъ побужденіямъ и выгодамъ. А то обстоятельство, что теперь оно еще разъ обращается къ палатѣ на счетъ рѣшенія министерскаго вопроса, журналъ сей считаетъ слишкомъ неконституціоннымъ и незаконнымъ.

— Палата депутатовъ разсматривала сегодня проектъ постановленія о таможенныхъ пошлинахъ на Антилскихъ островахъ, и утвердила оный 219 голосами противъ 23. За симъ слѣдовалъ проектъ г-на Данжевилля, о заведеніяхъ для искусственнаго наводненія полей; но г-нъ Бариллонъ занялъ вниманіе палаты, предложеніемъ объ исключеніи изъ числа очередныхъ дѣлъ проекта закона о государственномъ совѣтѣ. Вслѣдствіе того возникло пренія, результаты коихъ, одобренный большинствомъ голосовъ, былъ тотъ, что означенный проектъ положено взять въ разсмотрѣніе немедленно послѣ постановленія о тайныхъ расходахъ. Наконецъ палата занялась проектомъ г-на Данжевилля, въ пользу котораго говорилъ также министръ торговли. Послѣ министра говорилъ еще г-нъ Мора-Балланжъ, но словъ его не возможно было разслушать, по причинѣ необыкновеннаго шума въ палатѣ.

— Завтра назначена будетъ коммисія для разсмотрѣнія проекта постановленія о тайныхъ расходахъ. — Слышно, что принцы Жуэвильскій и Омальскій намѣрены, въ скоромъ времени, предпринять поѣздку въ западные департаменты Франціи.

— W przyszłym tygodniu przelożone będą Izhom projektu następujących kolei: północnej z Paryża do Lyonu, oraz z Lyonu do Avignon. Towarzystwo z 12 milionami kapitału zawiązało się dla założenia kolei z Paryża do Dieppe; druga spółka z 65 milionowym kapitałem chce budować kolej z Nevers do Clermont i do Roanne, a trzecia podobnież z kapitałem 63 milionów, projektuje kolei z Dijon do Mühlhausen. Zarząd towarzystwa Francuzko-Angielskich Akcyonaryuszów, zakładających kolei z Bordeaux do Gette, już się uorganizował.

— Policya czuwa niezmiernie nad oczyszczeniem stolicy z band złodziejów, które ze swojej strony nie przestają popełniać coraz nowych bezprawioŃ. W tych dniach oddział gwardyi municypalnej otoczył nagle dwie gospody na bulwarze Temple, utrzymywane obie przez niejakiego Picard, gdzie pojmano około 200 podejrzanych osób, które pod mocną strażą do więzienia odprowadzone zostały.

Dnia 11 lutego.

Mowa Ministra spraw wewnętrznych w Izbie Deputowanych, przy wniesieniu projektu do prawa o funduszach tajnych, jest dziś głównym przedmiotem uwag rozmaitych dzienników. Ministerjalnie uważają je obojętne, jako rzucaną otwarcie przez gabinet rękawicę i wyzywają śmiało opozycję do walki. *Journal des Débats* mówi między innymi: „Jakkolwiek przy uchwale adresu większości była za stroną Ministrów, większość ta jednak nie rozstrzygnęła dostatecznie kwestyi gabinetowej. Ministrowie muszą się przekonać, azali głosowanie, w którym większość do 8-miu tylko zniżyła się głosów, było prosto dziełem przypadku, lub też ścierało się do zasad polityki ministerjalnej. Projekt do prawa o wydatkach tajnych musi tę wątpliwość wyjaśnić; a jeśli proba przeciw ministerstwu wypadnie, członkowie jego, jesteśmy pewni, usuną się natychmiast; nie podobna bowiem jest rządzić z większością ośmiu tylko głosów. W ciągu ostatnich dwóch tygodni, Izba i Ministerstwo, Opozycye i Stronnictwo konserwacyjne, znajdowały się w stanie niepewności i przesilenia, któremu uchwala o wydatkach tajnych, tak lub owak musi położyć koniec. My spodziewamy się zwycięstwa. Stronnictwo konserwacyjne połączyło znowu swe siły; wybuchy dzienników P. Thiersa i groźby P. Billault, ścieśniły tylko jego szeregi. Stronnictwo to nie odmówi swego wsparcia gabinetowi, który dla tego tylko pozostał, aby jego zasady utrzymać. Oład gabinet i stronnictwo konserwacyjne muszą razem zwyciężyć lub upaść.“ Rozbierając ten artykuł *Constitutionnel*, nie może ukryć swojej radości, że ministerstwo przyznaje się samo do klęski, oświadczając, że byłoby ustąpiło natychmiast po ostatniem głosowaniu, gdyby szło tylko za swoją skłonnością i interessem własnym. To zaś, że teraz raz jeszcze odwołuje się do Izby, aby kwestyą ministerjalną rozstrzygnęła, rzeczony dziennik znajduje bardzo niekonstytucyjnym i nieprawnym.

— Na dzisiejszym posiedzeniu Izby Deputowanych, roztrząsano projekt do prawa o ele na Antyllach, i przyjęto go większością 219 głosów przeciw 23. Dalej, z kolei nadchodził wniosek P. d'Angeville, o zakładach skrapiania taks, ale P. Barillon zajął uwagę Izby, żądając wykreślenia z porządku dziennego prawa o Radzie Stanu. Z tej przyczyny wywiązały się rozprawy, których wypadkiem, potwierdzonym przez głosowanie, było postanowienie, że rzeczony projekt, będzie oddany pod rozbiór Izby, zaraz po kwestyi funduszów tajnych. W końcu powrócono do projektu P. d'Angeville, za którym oświadczył się także Minister handlu. Po Ministrze zabrał głos P. Maurat Ballang; nie można jednak było słyszeć mowy, z powodu nadzwyczajnego szmeru w Izbie.

— Jutro biura Izby miaują kommissyą, dla roztrząsania kwestyi funduszów tajnych.

— Słychać, że Xiążęta Joinville i Aumale, mają wkrótce odbyć podróż po zachodnich departamentach Francyi.

— Въ *Journal des Débats* сожалеютъ о томъ, что проектъ закона о пониженіи почтовой платы съ писемъ, не состоялся; при чемъ полагаютъ, что большинство членовъ палаты не поддерживало этого проекта, единственно потому, что онъ не былъ предложенъ министерствомъ.

— Съ береговъ Средиземнаго моря получено известіе, что, по донесеніямъ английскихъ агентовъ, появились въ Коринтскомъ заливѣ и у Сень-Винцентскаго мыса морскіе разбойники. Для преслѣдованія ихъ отправлены корабли.

— По случаю возвращенія съ китайскихъ водъ фрегата Спрены, разнеслись ошибочные слухи, будто экспедицію г-на Лагрене, по заключеніи торговаго тракта, слѣдуетъ почитать конченною. По полученнымъ отъ него послѣднимъ донесеніямъ, оказывается противное, ибо прочія суда этой экспедиціи, какъ-то: корветы: *la Victorieuse, la Sabine, l'Alcmene* и пароходъ „Архимедъ“, до сихъ поръ находятся на Индійскихъ водахъ. Когда г-нъ Лагрене со свитою прибылъ въ Макао, въ то самое время заключенъ былъ Китайскимъ комиссаромъ торговый договоръ съ посланникомъ Соединенныхъ Штатовъ, и комиссаръ, по совѣщаніи съ г-мъ Лагрене, объявилъ ему, что онъ уполномоченъ къ заключенію трактатовъ и съ прочими націями. Вслѣдъ за симъ, заключенъ былъ трактатъ слѣдующаго содержанія: 1) Франція, въ отношеніи сбора таможенныхъ пошлинъ, будетъ пользоваться всѣми правами самыхъ дружественныхъ народовъ; 2) не будетъ обязана платить ни какой дани Китайской имперіи; 3) можетъ учредить въ Кантонѣ свою факторію, по примѣру существующихъ тамъ голландской, английской, датской, шведской и испанской факторій; 4) можетъ производить торговлю въ Чангшанѣ, по безъ нарушенія правъ Испанцевъ, пользующихся въ этомъ городѣ особыми преимуществами; 5) можетъ учредить свои конторы въ портовыхъ городахъ: Гиаменѣ, Чао-Сингъ и Нинпо; 6) можетъ производить торговлю во всѣхъ тѣхъ мѣстахъ, кои впоследствии могутъ быть открыты, для прочихъ дружественныхъ народовъ. Изъ этого заключить можно, что Китайцы приняли за правило допускать всѣ націи къ состязанію въ торговлѣ. Кажется также, что со стороны германскаго таможеннаго союза учреждены также будутъ торговля сношенія съ Китаемъ.

— По поводу усиливающихся морозовъ, работы при публичныхъ зданіяхъ приостановлены.

— Носятся слухи, что герцогъ Броли отправится въ концѣ этой недѣли въ Англію и немедленно, по прибытіи, приступитъ къ занятіямъ, которыя ему поручены обще съ докторомъ Лупингтономъ. Увѣряютъ, что оба сіи уполномоченные будутъ разсматривать не только вопросъ объ осмотрѣ судовъ, но еще болѣе обратятъ вниманія на эмансипацію Французскихъ колоній и присоединеніе Техаса.

12 Февраля.

Въ палатѣ депутатовъ на очереди состоялъ сегодня проектъ постановленія о тайныхъ расходахъ, по разсмотрѣніи котораго, въ отдѣленіяхъ палаты, слѣдовало назначить особую комиссію, для составленія доклада по сему проекту, а также и по проекту г-на Дювержье де Гораннъ, о порядкѣ собиранія голосовъ. Сперва представленъ былъ первый изъ сихъ проектовъ; въ отдѣленіяхъ палаты собралось членовъ множество; въ числѣ ихъ находились даже министры, имѣющіе званіе депутатовъ. Въ первомъ отдѣленіи, назначенъ былъ въ члены комиссіи маршалъ Бюжо, 25 голосами противъ 23, кои поданы были въ пользу оппозиціоннаго члена г-на Лакросса. Во второмъ отдѣленіи избранъ г-нъ Дессенъ, членъ консервативной партіи, 22 голосами противъ 19, поданныхъ въ пользу г-на Дюнена. Въ третьемъ отдѣленіи, избранъ г-нъ Дебеллеймъ, тоже членъ консервативной партіи, получившій 27 голосовъ, противъ 11, поданныхъ въ пользу Густава де Бомона, члена оппозиціонной партіи. Въ четвертомъ отдѣленіи, избранъ оппозиціонный кандидатъ г-нъ Балло 27 голосами противъ 20, поданныхъ въ пользу г-на Пасколи. Въ пятомъ отдѣленіи избранъ министерскій кандидатъ, г-нъ Франсоа Делессеръ, 27 голосами противъ 14 поданныхъ въ пользу Гуэна. Въ шестомъ отдѣленіи избранъ членъ консервативной партіи Перамонъ, 26 голосами противъ 2, поданныхъ въ пользу г-на Эйли. Въ седьмомъ отдѣленіи, выборъ

— *Journal des Débats* уболева надъ odrzuceniem projektu zniżenia porto listowego, wniemając przytém, że większość Izby zawsze jest za tym projektem, którego nie popierała jedynie dla tego, że nie był przedstawiony przez ministerstwo.

— Z nad-brzeżów morza Śródziemnego nadeszła wiadomość, że ajenci Angielscy donieśli o pojawieniu się w zatoce Koryntu i u przylądka St Vincent, rozbojników morskich. Wysłano okręty na ściganie podejrzanych statków.

— Powrót fregaty *Sirene* z wód Chińskich, dał powód do mylnego mniemania, że misja P. Lagrénéе ukończyła się z zawarciem traktatu handlowego. Jednakże, podług ostatnich doniesień wyprawy, rzecz się ma inaczej; gdyż pozostałe korwety: *la Victorieuse, la Sabine, l'Alcmene* i parostatek *Archimedes* znajdują się do tąd chwili na wodach Indyjskich. Gdy P. Lagrénéе przybył z swym orszakiem do Makao, właśnie tamieczny kommissarz Cesarski zawarł układ handlowy z Postem Stanów Zjednoczonych, i po naradzie z P. Lagrénéе, zawiadomił go, iż jest upoważniony również do zawierania traktatów z innymi narodami. Ułożono zatem traktat, oparty na warunkach następujących: 1) Francya, pod względem ceł, jest uważana jak narody najbardziej przyjaźne; 2) nie będzie nigdy zmuszana do opłaty peryodycznej daniny władzom państwa niebieskiego; 3) otrzymuje pozwolenie założenia faktoryi w Kantonie, podobuiej tym, jakie tam mają: Hollendrzy, Anglicy, Duńczycy, Szwedzi i Hiszpanie; 4) może prowadzić handel w Tehangschén, jednakże bez naruszenia praw Hiszpanii, która ma w tém mieście wyłączny przywilej; 5) może założyć kantory w portach: Hiamen, Tehausing i Ningpo, i nakoniec, 6) będzie prowadzić handel we wszystkich miejscach, któreby na nadal dla najbardziej przyjaźnych narodów otwarte zostały. Z tego okazuje się, że Chińczycy przyjęli w swęj polityce handlowej zasadę, przypuścić wszystkie narody do spółubiegania się. Zdaje się także, iż związek celny Niemiecki, pośpieszy również z zawarciem związków handlowych z tym krajem.

— Z powodu wzmagających się mrozów, wszystkie roboty około budowli publicznych jeszcze raz zostały wstrzymane.

— Mówią, że Xiążę Broglie, w końcu tego tygodnia, wyjedzie do Anglii, gdzie skoro przybędzie, natychmiast zajmie się pracą, którą ma załatwić spólnie z doktorem Lushington. Zapewniają, że ci dwaj pełnomocnicy, nie tylko nad samą kwestją o przetrząsaniu okrętów zastanawiać się będą; dwa inne przedmioty więcej ich jeszcze zajmą, mianowicie: emancypacya osad francuzkich i przyłączenie Texasu.

Dnia 12 lutego.

Izba Deputowanych, dzisiaj, według porządku dziennego, miała rozważyć w swych biurach projekt o funduszach tajnych i mianować stosowną komisją, oraz obrać komisją specjalną dla roztrząśnienia projektu P. Duvergier de Hauranne o głosowaniu. Naprzód wniesiono piérwszy projekt; we wszystkich biurach deputowani zgromadzili się nadzwyczaj licznie, a nawet byli obecni Ministrowie, będący deputowanymi. W piérwszém biurze obrany został kommissarz Marszałek Bugeaud, większością 25 głosów przeciw 23, które otrzymał członek oppozycyi P. Lacrosse. W drugiem, obrano P. Dessaigne, konserwatystę, większością 22 głosów, przeciw P. Dupin, mającemu ich 19. W trzecim, również członek konserwacyjny P. Debelleyme otrzymał 27 głosów, a członek oppozycyi P. Gustaw de Beaumont 11. W czwartém, P. Billault, kandydat oppozycyi, obrany 27 głosami przeciw 20 P. Pascalis; w piątém, P. Franciszek Dellessert, kandydat ministeryalny, 27 głosami przeciw 14 P. Gouin; w szóstém, konserwatysta Peyramont 26 głosami przeciw 2 P. Aylies; w siódmém P. Fulchiron, również kandydat ministeryalny, 27 głosami przeciw 17 P. Rivet, kandydata oppozycyi. W ósmém i dziewiątém biurze zwyciężyła oppozycya; mianowała bowiem PP. Odilon-Barrot i Dufaure większością 21 i 27 głosów przeciw 17, które otrzymali PP. Mater i Peltreau de Villeneuve. Tak więc komisya złożona jest z sześciu kommissarzy ministeryalnych i trzech oppozycyjnych. Następnie mianowano komisją do rozbióru wniosku P. Duvergier de Hau-

паль на министерскаго кандидата г-на Фюльширона, получившаго 27 голос. противъ 17, поданныхъ въ пользу г-на Риве. Въ восьмомъ и девятомъ отдѣленіи, избраны члены оппозиціонной партіи, гг. Одилонь Барро и Дюфоръ, первый 21, а послѣдній 27 голосами, противъ 17, поданныхъ въ пользу гг. Матера и Пельтеро де Вильневъ. По этому, коммисія составлена была изъ шести министерскихъ и трехъ оппозиціонныхъ членовъ. Послѣ того, приступлено было къ назначенію членовъ коммисіи для разсмотрѣнія проекта г-на Довержье де Гораннъ; большинство членовъ сей коммисіи принадлежитъ къ оппозиціонной партіи. Въ продолженіе засѣданія, окончены были общія пренія по проекту, о наводненіи полей, и засимъ приступлено было къ разбору статей сего проекта.

— Депутаты западныхъ департаментовъ собирались третьяго дня на совѣщаніе, чтобы подать министру публичныхъ работъ прошеніе, о проведеніи желѣзной дороги изъ Парижа въ Реннъ, и положили назначить для сего изъ среды своей комитетъ.

— Въ Парижѣ существуютъ теперь сорокъ компанийъ желѣзныхъ дорогъ. Общій ихъ капиталъ составляетъ 2,220 милл. фр., то есть, почти двѣ трети всѣхъ наличныхъ денегъ, находящихся во Франціи.

— Герцогиня Канино, вдова Люціана Бонапарте, пріѣхала въ Парижъ, и намѣрена доставить на сцену трагедію покойнаго своего супруга. Герцогиня представлялась Королю и принцессѣ Аделаидѣ.

— Между Монпелье и Бордо дороги до того завалены снѣгомъ, что почтовые экипажи не могутъ проходить, и отправленіе корреспонденціи производится посредствомъ верховыхъ.

А Н Г Л І Я.

Лондонъ, 9 Февраля.

Въ *Morning-Post* сообщаютъ извѣстія изъ Отати отъ 20 Сентября. Тогда протекторіатъ Франціи былъ уже возстановленъ, но эта церемнія не улучшила положенія дѣлъ. Въ гавани Папеити стояли три Французскія судна: тяжелый фрегатъ, корветъ и пароходъ, который въ тотъ же день вышелъ къ сосѣднему острову Радтеа, гдѣ продолжаетъ жить Королева. На Англійскомъ постѣ находился только одинъ корабль. Въ гавани Папеити было нѣсколько купеческихъ кораблей и судовъ, занимающихся ловлею китовъ, между тѣмъ какъ въ прежніе годы число ихъ простиралось отъ 30 до 40. Корреспондентъ, изъ письма коего извлечены сіи подробности, жалуется, что прибывъ въ Папеити, онъ принужденъ былъ представить Французскому офицеру вѣдомость оружія и военныхъ снарядовъ, находящихся у него на кораблѣ, и что не прежде какъ по полученіи разрѣшенія, дозволено было ему выйти на берегъ.

— Знаменитая греческая ваза, находившаяся въ здѣшнемъ музеѣ, извѣстная свѣту, подъ названіемъ вазы герцога Портленда, была разбита вчера умышленно, однимъ изъ посѣтителей музея. Преступникъ былъ немедленно задержанъ, но вѣроятно будетъ присужденъ только къ 5 ф. ст. пени, или къ 3-мѣсячному заключенію. Ваза эта подарена музею герцогомъ Портлендомъ въ 1819 году. Она была открыта въ половинѣ XVI столѣтія близъ Рима, на пути въ Фраскати, отлита изъ стекла и украшена прекрасными рельефами. Ваза сія была оцѣнена въ 1000 ф. ст., но сумма сія не составляетъ стоимости этого произведенія древняго искусства. У герцога Портленда есть *fac-simile* этой вазы.

— По официальному отчету доходы Англій въ прошломъ году составляли 54,003,753 ф. ст., а расходы только 50,647,648 ф. ст.; слѣдовательно доходы превышаютъ расходы 3,356,105 ф. ст. Въ этомъ году пошлина съ доходовъ принесла въ казну 5,101,596 ф. ст.

10 Февраля.

Сегодняшнее засѣданіе верхней палаты было непродолжительно, и достойно примѣчанія единственно только по предложенію лорда Монтигла, который требовалъ представленія документовъ касательно финансовъ въ краѣ. Герцогъ Веллингтонъ отвѣчалъ, что нѣтъ препятствій къ исполненію такого требованія и увѣрилъ, что правительство дастъ палатѣ въ объясненія нужныя при разсмотрѣніи сего предмета. Лордъ Абердинъ, на вопросъ лорда Брума,

ранне, которѣй większość jest temuż przeciwną. W dalszym ciągu posiedzenia ukończono rozprawę ogólną nad zakładami skrapiania łąk, i rozpoczęto przegląd artykułów pojedynczych.

— Onegdaj, zgromadzili się deputowani departamentów zachodnich. aby podać Ministrowi prac publicznych prośbę, o poprowadzenie kolei z Paryża do Rennes. W tym celu wyznaczyli za pośrednictwem komitetu.

— W Paryżu znajduje się czterdzieści towarzystw kolei żelaznych. Ogólny ich kapitał wynosi 2,220 milionów franków, to jest blisko 1/3 części gotówki, we Francji się znajdującej.

— Xiężna Canino, wdowa po Lucyanie Bonaparte, przybyła do Paryża, aby oddać na scenę tragedję zmarłego małżonka. Król i Xiężniczka Adelaida przyjmowali Xiężnę Canino.

— Na drogach z Montpellier i Bordeaux, leży tyle śniegu, że powozy nie mogą przechodzić, a depesze i listy muszą być przewożone na koniach.

А Н Г Л І Я.

Лондонъ, 9 лутега.

Morning-Post umieszcza wiadomości z Otahiti, dochodzące do 20-go września. Wtedy protektorat Francji już znowu był przywrócony, ale ta zmiana nie polepszyła w niczym stanu rzeczy. W porcie Papeiti stały trzy francuzkie statki: ciężka fregata, korweta i statek parowy, który w tymże dniu odpłynął do sąsiedniej wyspy Rajatea, gdzie Królowo ciągle jeszcze przebywała. Stacja angielska składała się z jednego tylko okrętu. Ledwie kilka w porcie Papeiti było okrętów kupieckich, lub trudniących się połowem wielorybów, kiedy liczba takowych w dawniejszych latach wynosiła od 30 do 40. Korrespondent, z którego listu te szczegóły są wyjęte, uskarża się, że przybywszy do Papeiti, musiał złożyć oficerowi francuzkiemu spis broni i zapasów wojennych, jakie miał na okręcie, i że dopiero po otrzymaném pozwoleniu mógł wysiąść na ląd.

— Sławna waza grecka w tutejszém Muzeum, znajoma światu pod nazwaniem wazy Xięcia Portland, wczoraj została na umyślnie rozbita przez jednego ze zwiedzających pomieniony zakład. Natychmiast uwięziono zloczyncę, który jednak zapewne skazany tylko będzie na 5 funt. st. kary, albo na 3 miesiące więzienia. Wazę tę Xiązę Portland darował był w r. 1810 do muzeum; wykopano ją w połowie XVI-go wieku blisko Rzymu na drodze do Frascati; była ze szkła, z piękną płaskorzeźbą. Szacowano ją 1,000 funt. st. ale ta summa nie dorównywa jej wartości jako przedziwnego zabytku starożytnej sztuki. Xiązę Portland posiada jeszcze jej *fac-simile*.

— Według urzędowego sprawozdania, dochody Anglii w roku upłynionym wynosiły 54,003,753 f. s., wydatki zaś tylko 50,647,648 f. s. Przewyżka zatem pozostała czyni 3,356,105. W tymże czasie podatek od dochodów przyniósł skarbowi 5,101,596 f. s.

Dnia 10 лутега.

Dzisiejsze posiedzenie Izby Wyższej trwało dosyć krótko, i godne uwagi jedynie z powodu wniosku Lorda Monteagle, który żądał złożenia dokumentów, dotyczących się finansowego położenia kraju. Xiązę Wellington odpowiedział, że niema nie przeciw podobnemu żądaniu, i zapewnił, że rząd da Izbie wszelkie objaśnienia, potrzebne do należytego roztrząśnienia przedmiotu. Również Lord Aberdeen, interpellowany przez Lorda Brougham, oświadczył, że jest gotów złożyć korespondencyą

объявил; что готовъ представить переписку съ Французскимъ правительствомъ касательно правъ осмотра. При началъ засѣданія, лордъ канцлеръ прочелъ отвѣтъ Королевы на адресъ палаты, почти такого же содержания какъ и отвѣтъ нижней палаты.

— Докладъ комисіи, учрежденной для изслѣдованія отношеній Ирландскихъ фермарей, уже составленъ. Предсѣдатель сей комисіи лордъ Девонъ, занимался составленіемъ проекта закона, основаннаго на семь докладѣ. Предложеніе его, о коемъ онъ совѣтовался съ первѣйшими законовѣдцами, будетъ внесено въ теченіи засѣданій сего года.

11 Февраля.

Сэръ Томасъ Фриментль, недавно назначенный статсъ-секретаремъ Ирландіи, членъ нижней палаты, депутатъ города Букингама, который, по случаю принятія должности, вынужденъ былъ снова подвергнуться выборамъ, опять избранъ въ представители отъ сего города.

— Многочисленная депутація представителей по дѣламъ земледѣлія, кою предводительствовалъ герцогъ Ричмондъ, отправилась вчера къ сэръ Роберту Пилу, для представленія ему требованій земледѣльческаго сословія, находящагося въ затруднительномъ положеніи, и чтобы просить его обратить на сіе вниманіе при пониженіи податей, если правительство предполагаетъ это. Сэръ Робертъ Пилъ внимательно выслушалъ представленіе, но ничего не обѣщалъ.

— Изъ Эрзерума пишутъ отъ 3-го Декабря, о прибытіи доктора Вольфа изъ Бухаріи. Докторъ Вольфъ долженъ пробыть нѣкоторое время въ Эрзерумѣ у тамошняго Англійскаго консула г-на Бранта, потому, что здоровье его до того разстроено, что онъ не въ состояніи продолжать пути до Трапезунта верхомъ, тѣмъ болѣе, что въ тамошнихъ странахъ господствуетъ суровая зима, и всѣ дороги покрыты глубокимъ снѣгомъ. Изъ Трапезунта отважный миссіонеръ сей возвратится въ Англію моремъ.

Испанія.

Мадридъ, 4 Февраля.

Баронъ де Мееръ уже нѣсколько дней находится въ семь городѣ.

— Слышно, что посланникъ Мартинесъ де ла Роза, вскорѣ возвратится въ Парижъ, къ своему посту, и что генералъ Нарвазъ вступитъ въ управленіе министерствомъ иностранныхъ дѣлъ, а генералъ Мазаредо, военнымъ министерствомъ; на мѣсто же сего послѣдняго, генералъ Кортинесъ назначенъ будетъ генералъ-капитаномъ Новой Кастиліи.

— Въ *Indicateur de Bordeaux* пишутъ, что либеральная политика настоящаго испанскаго министерства, вблизиеніе Нарваза съ партією гг. Кончи и Пачеко, имѣетъ свое основаніе въ обнаруженной подозрительной перепискѣ съ Римомъ, и въ проиcкахъ карлистско-абсолютной партіи. Въ слѣдствіе сихъ обнаруженій и послѣдовавшей перемѣны системы, произошло, будто бы, большое недоразумѣніе между генераломъ Нарвазомъ и благопріятствующею Римской Іерархіи Королевою родительницею. Слышно также, что около 10,00 карлистскихъ офицеровъ, вошедшихъ по силѣ заключеннаго въ Бергарѣ договора, замѣнены будутъ въ арміи состоящими на половинномъ жалованьи прогрессистами.

6 Февраля.

Гибралтарскія батареи снова стрѣляли въ испанскій военный пароходный корабль *Giranda*, который буксировалъ поврежденное сторожевое судно. *Giranda* не была повреждена выстрѣлами, но командиръ оной потребовалъ объясненія.

— Изъ Гибралтара пишутъ, что Шведская и Датская эскадры, намѣреваются начать непріятельскія дѣйствія противъ Марокко, если правительство этого государства не дастъ удовлетворительнаго отвѣта на ихъ требованія.

проводимую з кабинетомъ французскимъ, взглядомъ права ревизіи. На началу посѣденія, Lord Канцлеръ оцелъта відповідь Крѳловѣ на адресъ Избы, которая jest правѣ jednobrzmiacą z odpowiedzią udzieloną Izbie Niższej.

— Rapport комисіи предназначенной до збаданія стосункѳв дзержавцѳв Ирландзкіх, жуз jest skѳнчѳзѳны. Prezes тѣз комисіи, Lord Devon, zatrudniony jest projektem do prawa, opartym na pomienionym raporcie. Wniosek ten, w którym zasięгал rady piѳrwszych prawnikѳв, бѣdzie przedstawiony na tegorocznych posiedzeniach.

Dnia 11 lutego.

Sir Thomas Freemantle, nowo mianowany sekretarz stanu Irlandyi, dotychczasowy członek Izby Niższej, deputowany od miasteczka Buckingham, który, z powodu przyjęcia nowego urzędu, powtѳrnemu musiał się poddać wyborowi, znowu od pomienionego miasta na reprezentanta został obrany.

— Liczna deputacja reprezentantѳв interessѳв rolniczych, na czele której znajdował się Xiązъ Richmond, udała się wczoraj do Sir Roberta Peel, dla przelożenia mu żądań klasy rolniczej, znajdujacej się w trudnem polozeniu, i proszenia o wzgledy przy zniżeniu podatkѳв, jeżeli by rząd jakie zamierzał. Sir Robert Peel wysluchal uważnie przelożeń, lecz żadną obietnicą nadal się nie związal.

— Z Erzerum donoszą pod dnіem 3 m grudnia, o przybyciu Doktora Wolff z Bucharyi. Doktor Wolff niejaki czas бѣdzie musiał zabawić w Erzerum, u tamcznego Konsula angielskiego, P. Brant, gdyż zdrowie jego tak dalece jest nadwierzęzone, że nie zdołалby odbyć dalszej podrѳzy do Trapezuntu kouno, тѣмъ wiѳcej, gdy w tamtych stronach panuje ostra zima i głѣboki śnieg pokrył wszystkie gościńce. Z Trapezuntu, odważny ten misyonarz морзем prosto жуз wrѳci do Anglii.

Hiszpania.

Madryt, 4 lutego.

Baron de Meer od kilku dni znajduje się w stolicy.

— Słychać, że P. Martinez de la Rosa wkrѳtce wrѳci do Paryża na swoje posadę poselską, i że Jeneral Narvaez obejmie ministerstwo spraw zagranicznych, a Jeneral Mazaredo, ministerstwo wojny; na miejsce tego ostatniego, Jeneral Cortinez zostanie mianowany Jeneralnym Kapitanem Nowej-Kastylii.

— *Indicateur de Bordeaux* donosi, że liberalny zwrѳt polityki terażniejszego ministerstwa hiszpańskiego i zbliżenie się Narvaeza do stronnictwa reprezentowanego przez PP. Concha i Pacheco, ma swoje przyczynę w odkrytej podejrzanej korespondencji z Rzymem i w zbiegach Karlistowsko-absolutnej partyi. W skutku tych odkryć i nastąpienie z tego zmiany systemu, panować ma wielkie nieporozumienie pomiędzy Jeneralem Narvaez a przychylną hierarchii Rzymskiej Krѳlową Matką. Słychać także, iż około 1,000 oficerѳв Karlistowskich, objętych traktatem w Bergera zawartym, zastąpionych бѣdzie w armii przez zostajacych na połowie żołdu progressistѳв.

Dnia 6 lutego.

Baterie Gibraltaru znowu daly ognia do hiszpańskiego okrętu wojennego parowego *Giranda*, który ciągnął za sobą uszkodzony statek strażniczy. *Giranda* nie ucierpiała od tych strzałѳв, ale dowѳdzca jej zażądał objaśnienia.

— Listy z Gibraltaru donoszą, że eskadra Szwedzka i Duńska zamierzają rozpocząć kroki nieprzyjacielskie przeciw Marokko, jeżeli rząd tego kraju nie odpowie na ich żądania, w sposób zaspokajający.